

Το πολιτιστικό μοντέλο του ολοκληρωτικού καπιταλισμού

12.10.08

Εισήγηση: Για την Πολιτιστική παρέμβαση του NAP και της νΚΑ

Εποχή νέων δυσκολιών και δυνατοτήτων

Γνωρίζουμε ότι δεν είμαστε οι πρώτοι στην αριστερά που επιχειρούν να προσεγγίσουν το πεδίο της τέχνης και του πολιτισμού, να επεξεργαστούν τα θεωρητικά και πολιτικά ζητήματα και να αρθρώσουν έναν συνολικό πολιτικό λόγο. Αξιοποιώντας την εμπειρία, εκθέτοντας τις ίδιες τις αδυναμίες μας, τον προβληματισμό και τα ερωτήματα που προέκυψαν από την μέχρι τώρα συζήτηση και δράση μας, επιχειρούμε να κάνουμε βήματα προωθητικά από δω και πέρα σε όλα τα επίπεδα. Πρώτος μας στόχος, **να ανοίξει η συζήτηση προχωρώντας παράλληλα θεωρητικές-πολιτικές-κινηματικές πρωτοβουλίες**. Να διαμορφωθεί μια δυναμική που θα **αναβαθμίζει το μέτωπο του πολιτισμού** πλάι στα βασικά μέτωπα στα οποία δοκιμάζονται οι δυνάμεις του ρεύματός μας.

Ξεκινώντας από μια ανάλυση της εποχής και των **χαρακτηριστικών του πολιτισμού** σήμερα μπορούμε να σταθούμε σε κάποια πρώτα κομβικά σημεία:

Το κεφάλαιο επενδύοντας στην βιομηχανία του πολιτισμού, συνδυάζει ιδεολογικούς και οικονομικούς στόχους. Θέλει να επιδράσει συνολικά στον τρόπο ζωής, διαμορφώνοντας συνειδήσεις και επηρεάζοντας ειδικά τους νέους ανθρώπους, που ασχολούνται με την πολιτιστική δημιουργία είτε μέσω της παραγωγής είτε μέσω της αναζήτησης. Από τις τάξεις των δημιουργών θέλει να αποσπάσει τους αυριανούς του «πωλητές», και από όσους εξερευνούν με όποιο τρόπο το τοπίο τους αυριανούς «αγοραστές» του.

Στον σύγχρονο, ολοκληρωτικό καπιταλισμό είναι χαρακτηριστική η **γιγάντωση της πολιτιστικής βιομηχανίας**. Ο εμπορευματικός χαρακτήρας της τέχνης και του πολιτισμού κορυφώνεται και ο πολιτισμός αποτελεί πλέον ένα από τα σημαντικά **πεδία κερδοφορίας** του συστήματος.

Είναι γνωστό το καθεστώς που επικρατεί στο χώρο της καλλιτεχνικής δημιουργίας, όπου η **εκμετάλλευση του καλλιτεχνικού έργου από τις δισκογραφικές - κινηματογραφικές εταιρείες και τους εκδοτικούς ομίλους** έχει πάρει τεράστιες διαστάσεις. Η εκμετάλλευση είναι πρώτα απ' όλα οικονομική, διαμέσου των συμβολαίων που υποχρεώνονται οι καλλιτέχνες να υπογράφουν, τα οποία προβλέπουν εξευτελιστικά ποσοστά επί των κερδών της πώλησης του έργου τους. Ακόμα, αφορά τους όρους των συμβολαίων για **τα πνευματικά δικαιώματα** του καλλιτεχνικού έργου, τη δικαιοδοσία των οποίων χάνει ο δημιουργός του έργου και περιέρχεται στην εταιρεία που αναλαμβάνει τη διακίνησή του. Με αυτόν τον τρόπο οι εταιρείες της πολιτιστικής βιομηχανίας διαμορφώνουν σχέσεις ιδιοκτησίας έναντι του καλλιτεχνικού έργου και των καλλιτεχνών, εγκλωβίζοντας έτσι τους δημιουργούς- που εμπλέκονται στο σύστημα αυτό με στόχο την προώθηση του έργου τους- και επιβάλλοντας τους δικούς τους όρους εκμετάλλευσης, αποσπώντας τεράστια κέρδη από τη διακίνηση των καλλιτεχνικών έργων.

Οι οικονομικοί φραγμοί που μπαίνουν στην πολιτιστική δημιουργία έχουν οδηγήσει στην εισβολή των **χορηγών**. Η κατεύθυνση της κρατικής χρηματοδότησης στον τομέα του πολιτισμού, κατεύθυνση προσανατολισμένη είτε στην ευτελή παραγωγή (π.χ. Eurovision), είτε στις τρέχουσες κάθε φορά πολιτικές της αστικής τάξης (πχ. Πολιτιστική Ολυμπιάδα) έχει αφήσει το πεδίο ανοιχτό στους επιχειρηματίες, οι οποίοι χρηματοδοτούν την

παραγωγή καλλιτεχνικών έργων, εξασφαλίζοντας φυσικά την προβολή και διαφήμισή τους, δημιουργώντας παράλληλα και μια σχέση εξάρτησης με τους καλλιτέχνες. Δεν είναι τυχαίο από αυτήν την άποψη ότι τα τελευταία χρόνια οι διαφημιστικοί όμιλοι έχουν εισβάλλει στο χώρο διοργάνωσης καλλιτεχνικών γεγονότων ειδικά συναυλιών. Την κατάσταση αυτή (χορηγίες και sponsoring) αναπτύσσουν παραπέρα το κύκλωμα των ατζέντηδων και των μάνατζερ και ένα σοβαρό κομμάτι του ίδιου του καλλιτεχνικού κόσμου το οποίο αντιμετωπίζει την πολιτιστική δημιουργία σαν μέσο πλουτισμού και νεοπλουτισμού. Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης είναι το να θεωρούνται οι χορηγίες αναγκαία προϋπόθεση καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Συστατικό και όχι δευτερεύον στοιχείο της επίθεσης του συστήματος στον κόσμο της εργασίας μέσω της **βιομηχανίας του πολιτισμού** αποτελεί η **διάβρωση των συνειδήσεων των εργαζομένων**. Η εικόνα, υπερόπλο στα χέρια της άρχουσας τάξης, με την τρομακτική δύναμη που διαθέτει, δημιουργεί συνθήκες στην καθημερινότητά μας, καθώς επιδρά ακατάπαυστα, από το πρωί μέχρι το βράδυ. Γιγάντιες και μικροσκοπικές διαφημίσεις κατακλύζουν το δημόσιο χώρο. Σε συνθήκες απίστευτης ανάπτυξης της ψηφιακής επικοινωνίας εμφανίζεται ένας ασίγαστος εκδοτικός πυρετός, όπου ο καθένας εκδίδει το έντυπό του, πάντα με στήριξη οικονομική από συγκεκριμένους ομίλους, ή και το δημόσιο, ενώ και η διαμόρφωση των μεγάλων πόλεων παίζεται σε φτηνά περιοδικά που προπαγανδίζουν το λάιφ στάιλ που προωθούν οι πολυεθνικές. Είναι χαρακτηριστική η σαρωτική επικοινωνιακή προετοιμασία του εκτρωματικού εμπορικού κέντρου De Mολ, το οποίο εκδίδει και αυτό σταθερά το δικό του περιοδικό. Να μην αναφερθούμε στα φρι πρεσ έντυπα που τα τελευταία χρόνια παίζουν το δικό τους ρόλο ως προς την προβολή αντίληψης για τον πολιτισμό, τη δημιουργία, την πολιτική, παρόλο που σε αυτό το τομέα εμφανίζονται, μειοψηφικά βέβαια και αντίρροπες τάσεις.

Στυλοβάτης της πολιτιστικής χειραγώγησης παραμένει ασφαλώς η τηλεόραση, το πιο μαζικό λαϊκής εμβέλειας μέσο. Συνολικότερα, η διαμόρφωση κοινωνικών προτύπων, συμπεριφορών και τρόπου ζωής διαμέσου του πολιτιστικού μοντέλου και οι νέες «ευέλικτες» και πολύ ισχυρές μορφές λογοκρισίας δεσπόζουν στα «πολύχρωμα» M.M.E., που πρώτα φέρνουν κάθε φρούτο, κάθε «νέα τάση» στα ελληνικά πράγματα. Ένας πολιτισμός αποξένωσης, μικροαστικού ατομισμού και ανταγωνιστικής επιδειξιμανίας, στενά συνυφασμένος με την ιδεολογία που προωθεί η άρχουσα τάξη, λανσάρεται καθημερινά από όλα τα μέσα.

Το σύστημα εμπεδώνει στους εργαζόμενους την άποψη ότι **η μόρφωση, η γνώση, η πολιτική, η τέχνη δεν αφορούν τους πολλούς. Η βιομηχανία πολιτισμού αναπαράγει την αντίληψη ενός κατακερματισμένου κόσμου, στον οποίο η πλειοψηφία είναι απομακρυσμένη από την κατανόηση του κόσμου στην ολότητά του αφού αυτό αφορά λίγους και ειδικούς. Το νήμα της εκμετάλλευσης και της υποταγής που ενώνει την παραγωγή με την πολιτική και τις αξίες του σύγχρονου καπιταλισμού διαπερνά και το χώρο του πολιτισμού και της καλλιτεχνικής έκφρασης.** Έτσι δημιουργείται συναίνεση και λαϊκή αποδοχή σε μια κοινωνία πολλών ταχυτήτων, στην οποία θεωρείται ότι οι «μάζες» (κατά πως προσλαμβάνονται και αντιμετωπίζονται οι εργαζόμενοι και η νεολαία) δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση και *δεν μπορούν να κατανοήσουν* το σύνολο των κεκτημένων του ανθρώπινου πολιτισμού. Στην κοινωνική πλειοψηφία προσφέρονται απλόχερα μόνο τα εύπεπτα προϊόντα της πολιτιστικής βιομηχανίας. Τα χυδαία, κακόγουστα έργα είναι σχεδόν πάντα προσιτά, στην τηλεόραση, στον κινηματογράφο, στο θέατρο, στη λογοτεχνία. Είναι εκεί για να δημιουργούν τον αποδεκτό τρόπο διασκέδασης, ψυχαγωγίας και τελικά και τον τρόπο ζωής. Απ' την άλλη, μορφές πιο ποιοτικής τέχνης συναντά κανείς μόνο σε συγκεκριμένους χώρους που συνήθως απευθύνονται σε μια συγκεκριμένη ελίτ.

Αυτή η διάκριση δεν έχει διανοητικά αίτια. Δεν είναι οι «καθυστερημένοι» εργάτες που καθορίζουν τη ζήτηση πολιτιστικών προϊόντων φτήνιας, αλλά πρώτα απ' όλα οι όροι εργασίας και ζωής, οι κοινωνικές σχέσεις που παράγουν το προϊόν «εργατική δύναμη» και καθηλώνουν τις τάσεις ανάπτυξης της προσωπικότητας των σύγχρονων εργαζομένων. Και στον πολιτισμό, η παραγωγή είναι που καθορίζει την κατανάλωση, η οποία, με τη σειρά της αντεπιδρά πάνω στην πρώτη. Η πολιτιστική βιομηχανία είναι που καθορίζει τη ζήτηση προϊόντων υποκοουλτούρας, παράγοντάς τα, και παράγοντας μαζί έναν εργάτη-καταναλωτή τους.

Σε τέτοιες συνθήκες η καλλιέργεια του υπόβαθρου και των δυνατοτήτων κατανόησης της τέχνης δεν ολοκληρώνεται ποτέ εντός των δεδομένων αστικών παραγωγικών σχέσεων και εξουσίας. Χωρίς απαλλαγή από

τα δεσμά του αστικού καταμερισμού εργασίας, η τέχνη θα διαμελίζεται σε τέχνη «για τους λίγους» και τέχνη «για τους πολλούς». Όμως το λαϊκό γούστο δεν είναι εξ ορισμού χυδαίο, όπως θέλουν να μας πείσουν οι αστοί διανοητές και οι αναλυτές τους συρμού.. Διαπλάθεται και διαμορφώνεται ανάλογα με τις συνθήκες. Στη δεκαετία του '70, όταν τα σίριαλ που έπαιζε η τηλεόραση του BBC ήταν κυρίως αριστουργήματα της εγγλέζικης λογοτεχνίας, η τηλεθέαση άγγιζε ακόμα και το 50%. Χρειάζεται πάντα καλλιέργεια για το υπόβαθρο και τις δυνατότητες κατανόησης της τέχνης, σε συνδυασμό με τις αναγκαίες ριζικές κοινωνικές και πολιτικές αλλαγές που απελευθερώνουν τον άνθρωπο από τα δεσμά της καπιταλιστικής παραγωγής και εξουσίας, τροποποιούν τη σχέση εργάσιμου - ελεύθερου χρόνου ώστε οι εργαζόμενοι και η νεολαία να μπορούν να προσεγγίσουν το πολιτισμό σε καθημερινή βάση.

Παγκοσμιοποίηση και αστική πολιτιστική κυριαρχία

Επίσης, οφείλουμε να δούμε ότι, παρόλο που η πολιτιστική βιομηχανία απλώνεται σε παγκόσμια κλίμακα, έχοντας θεωρητικά τη δυνατότητα για ενσωμάτωση στοιχείων από πολλούς διαφορετικούς πολιτισμούς στα προϊόντα που παράγονται, επιβάλλεται και κυριαρχεί η αποκαλούμενη «δυτική κουλτούρα», δηλαδή ο «τρόπος ζωής» που χαρακτηρίζει τις ανεπτυγμένες καπιταλιστικές κοινωνίες. Τα εθνικά, τοπικά, ιδιαίτερα στοιχεία αξιοποιούνται στα πλαίσια της «αγοράς», ως εργαλεία διείσδυσης στο θυμικό, τις παραδόσεις και την ιστορική συνείδηση των λαών, εντασσόμενα σε μια πολιτική «λαϊκού μάρκετινγκ».

Έτσι ενώ φαινομενικά η καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση διαμορφώνει τάσεις ενοποίησης η πιο σωστά βαθύτερων σχέσεων μεταξύ των εθνών και κατά συνέπεια των πολιτισμών τους, δίνοντας τη δυνατότητα για αλληλεπίδραση και ανταλλαγή πολιτιστικών στοιχείων, στην ουσία τα ομογενοποιεί κάτω από την κυριαρχία του πολιτισμού που κυριαρχεί. Ωστόσο πολλές φορές από τους ίδιους τους καλλιτέχνες εμφανίζονται σοβαρές αντίρροπες τάσεις σε ανεξαρτησία από τους κυρίαρχους μηχανισμούς (η υπό την ανοχή τους όταν είναι εμπορικά αξιοποιήσιμες), οι οποίες διαμορφώνουν αληθινές πραγματικές διαπολιτισμικής δημιουργικής συνάντησης, τάσεις οι οποίες μπορούν να αναπτυχθούν και να υπερκεράσουν τις σημερινές κυρίαρχες, μόνο στα πλαίσια μιας νέας ιστορικής απελευθερωτικής προσπάθειας.

Η ανάπτυξη της τεχνολογίας και οι συνέπειες της στο πολιτιστικό επίπεδο

Μεγάλες αλλαγές στα χαρακτηριστικά του πολιτισμού σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια έχουν προκύψει και λόγω των τεχνολογικών εξελίξεων. Η ανάπτυξη της τεχνολογίας δημιουργεί νέες απελευθερωτικές δυνατότητες για τον άνθρωπο. Πρώτα απ' όλα όσον αφορά την ευκολία πρόσβασης σε οτιδήποτε παράγει ο πολιτισμός σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο. Υπάρχει η δυνατότητα δωρεάν πρόσβασης στις μεγαλύτερες βιβλιοθήκες του κόσμου, σε κινηματογραφικές ταινίες, βιβλία και μουσική από όλο τον κόσμο. Δημιουργούνται πολύ μεγάλες δυνατότητες για ανταλλαγή και διακίνηση ιδεών μεταξύ μεγάλων ομάδων ανθρώπων σε όλο τον κόσμο. **Οι τεχνολογικές αλλαγές ανοίγουν δρόμους άρσης των φραγμών στην πρόσβαση στη γνώση και στις υψηλότερες μορφές τέχνης.** Επίσης, δημιουργούνται νέες δυνατότητες στην παραγωγή καλλιτεχνικών έργων. Με πολύ πιο εύκολο και φτηνό τρόπο μπορεί κανείς να συνθέσει ψηφιακά μουσική, κινηματογραφικές ταινίες κ.α. Κι ενώ η τεχνολογία δίνει πραγματικά τη δυνατότητα για μια ψηφιακή κοινοκτημοσύνη της γνώσης και της τέχνης, ο ψηφιακός πολιτισμός γίνεται και αυτός πεδίο εκμετάλλευσης από το σύστημα, που δημιουργεί νέους ταξικούς φραγμούς και διαχωρισμούς. Είναι χαρακτηριστικό ότι τη στιγμή που η τεχνολογία δημιουργεί στις ανεπτυγμένες καπιταλιστικά χώρες όλες αυτές τις δυνατότητες μέσω του Διαδικτύου, σε πολλές χώρες μεγάλος αριθμός πολιτών δεν έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο γιατί δεν

διαθέτει καν γραμμή τηλεφώνου. **Τα παραπάνω αποδεικνύουν και στο χώρο του πολιτισμού τη στενότητα του αστικού ορίζοντα, την σύγκρουση των υλικών και πολιτιστικών δυνατοτήτων με τις καπιταλιστικές μορφές οργάνωσης της κοινωνίας και του πολιτισμού, περιέχουν το «σπέρμα» της ανατροπής, αποτελούν με τη σχετικότητα τους τον αντικειμενικό παράγοντα πάνω στον οποίο μπορεί να βασιστεί η απόπειρα της κομμουνιστικής επαναθεμελίωσης και σε αυτόν το τομέα.**

Σ' αυτά τα πλαίσια, έρχεται να προστεθεί ένας ακόμα σημαντικός παράγοντας που συμπληρώνει το τοπίο του πολιτισμού σήμερα. Είναι η υποχώρηση της όποιας αριστερής εκδοχής πολιτιστικής παρέμβασης υπήρχε την προηγούμενη περίοδο. Η θεωρητική ένδεια και η απουσία μαχητικού κινήματος έχουν σαν αποτέλεσμα την υποχώρηση και υποβάθμιση, τον ευτελισμό της τέχνης. Απουσιάζουν οι εμπειρίες του εργατικού κινήματος που σε προηγούμενες περιόδους τροφοδοτούσαν και έδιναν έμπνευση στους καλλιτέχνες.

Βαθύτερες δυσκολίες - νέες απελευθερωτικές δυνατότητες

Αποτέλεσμα αυτών των παραγόντων είναι η διαμόρφωση μιας πνιγερής κατάστασης για όσους αρνούνται να υποκύψουν και να συμβιβαστούν με το κυρίαρχο ρεύμα.

Όχι μόνο άγνωστοι ερασιτέχνες δημιουργοί αλλά και καταξιωμένοι καλλιτέχνες δυσκολεύονται να αναπνεύσουν με τους μηχανισμούς ελέγχου, παραγωγής και διακίνησης της δουλειάς τους. Υπάρχουν σπουδαίοι καλλιτέχνες που δίνουν μεγάλες μάχες για να συνεχίσουν χωρίς εκπτώσεις αυτό που ξέρουν καλά να κάνουν. Κι αυτό γιατί οι εργασιακές σχέσεις στον πολιτισμό δεν είναι καθόλου «πολιτισμένες». Ηθοποιοί του θεάτρου αμείβονται με 800 ευρώ το μήνα, ενώ εκατοντάδες είναι κάθε σεζόν χωρίς δουλειά. Στο τραγούδι όποιος δεν εμφανίζεται σε κάποιο «μαγαζί», μόνο από τη δισκογραφία δεν μπορεί να ζήσει, πέραν γνωστών εξαιρέσεων. Σε πλήρη αντίθεση με τα μεγάλα ονόματα, η συντριπτική πλειοψηφία των καλλιτεχνών ανήκει στη σύγχρονη εργατική τάξη και πριν τη μάχη της δημιουργίας δίνει τη μάχη της επιβίωσης.

Ωστόσο, παρόλο που οι δυσκολίες είναι πολλές αν και μειωθητικά, εμφανίζονται τάσεις πολιτιστικής αντίστασης στη χώρα μας και διεθνώς.. Οι νεολαϊστικοί και εργατικοί αγώνες που έχουν αναπτυχθεί στα πλαίσια της γενικότερης επίθεσης του κεφαλαίου, το κίνημα κατά της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης, κατά του πολέμου στο Ιράκ κτλ έχουν τροφοδοτήσει και πάλι την τέχνη με πολιτικά και κοινωνικά ερεθίσματα. Το αντιπολεμικό κίνημα ενάντια στον πόλεμο στο Ιράκ, ευαισθητοποίησε κομμάτι του καλλιτεχνικού κόσμου. Πολλά αντιπολεμικά τραγούδια, εικαστικές, και φωτογραφικές εκθέσεις, κόμικς, θεατρικά έργα και κινηματογραφικές ταινίες που αναφέρονται στον συγκεκριμένο πόλεμο έχουν δημιουργηθεί τα τελευταία χρόνια. Το τελευταίο διάστημα διακρίνονται ανατρεπτικές τάσεις στο χώρο της τέχνης είτε με έργα καλλιτεχνών που ξεφεύγουν από την κυρίαρχη κουλτούρα της αδιαφορίας και θίγουν κοινωνικά ζητήματα, είτε με κινήσεις καλλιτεχνών για την ανεξαρτητοποίησή τους από τις μεγάλες εκδοτικές εταιρείες. Είναι χαρακτηριστικά τα απανωτά φαινόμενα δημιουργών, ειδικά από το χώρο της μουσικής για ανεξάρτητη προώθηση του έργου τους, κυρίως μέσω Διαδικτύου, χωρίς συμβόλαια με τις δισκογραφικές εταιρείες και η διαμόρφωση δικών τους μέσων παραγωγής και διακίνησης. Επίσης, έχουν εμφανιστεί και μικρές, ανεξάρτητες από τις πολυεθνικές, εταιρείες παραγωγής που λειτουργούν σα μέσο για την ανεξάρτητη παραγωγή καλλιτεχνικών έργων, μακριά από κάθε δέσμευση από τις πολυεθνικές.

Τα φαινόμενα αυτά έρχονται να αναδείξουν για μια ακόμη φορά το ότι σε μία ταξική κοινωνία, δεν μπορεί να υπάρχει έργο μεγάλο και πρωτοποριακό που να μην επικοινωνεί με τις ιστορικές ανάγκες της εκμεταλλευόμενης τάξης και τα σκιρτήματα αντίστασης και ανατροπής. Αλλά κάτι τέτοιο για να μπορεί να αναπτυχθεί και να ολοκληρωθεί απαιτεί βαθύτερη μελέτη και γνώση της εποχής, δεν αρκεί το ταλέντο. Σε αυτό είναι που καλλιτέχνης χρειάζεται να επιδείξει μεγάλη ικανότητα διείδυσης στην καρδιά της κοινωνίας. Κάτι

που απαιτεί τη σύνδεσή του με ένα συνολικό πολιτικό-πολιτιστικό ρεύμα ανατροπής. Οι καλλιτέχνες της εποχής μας, έχουν ανάγκη ένα τέτοιο ρεύμα, που θα συμβάλει καθοριστικά στην ποιοτική διαμόρφωση του έργου τους. Και αυτό το ρεύμα έχει ανάγκη να στηριχθεί και να περάσει σε νέους καλλιτέχνες, που θα το εκφράσουν με την τέχνη τους. Αυτήν την διαλεκτική σχέση υπογραμμίζουν και τα λόγια του Χιλιανού Σέρτζιο Ορτέγα, συνθέτη του *Ei rueblo unido*, όταν έλεγε «...δεν μπορεί να υπάρξει επαναστατικό κίνημα χωρίς να στηρίζεται σε ένα αληθινό πολιτιστικό και καλλιτεχνικό ρεύμα μαζικό και ποιοτικό...». Η ανάπτυξη μεγάλων ρευμάτων στην τέχνη συνδέεται πολύ πιο στενά σήμερα με το αίτημα διαμόρφωσης ενός νέου επαναστατικού διαφωτισμού, μιας νέας επανεξόρμησης των σύγχρονων κομμουνιστικών ιδεών στην εποχή μας.

Επίλογος

Σήμερα που τα όρια ανάμεσα στην τέχνη και την εν γένει δημιουργικότητα είναι δυσδιάκριτα, η συζήτηση πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις περιοχές που σχετίζονται με τη διαμόρφωση του γούστου και των προτιμήσεων του σημερινού εργαζόμενου, του σημερινού νέου.

Ο πολιτισμός, που παράγεται, από το κινηματογραφικό έργο μέχρι την τελευταία διαφήμιση, αποτυπώνει την κατάσταση της ταξικής πάλης και αντεπιδρά με τη σειρά του σ' αυτήν. Άρα το ζήτημα της κριτικής και της διαμόρφωσης του «γούστου» της πλειοψηφίας και η συγκρότηση ενός ρεύματος που θα αντιστέκεται και θα αμφισβητεί τον αστικό πολιτισμό δεν είναι ζήτημα λιγότερο πολιτικό.

Η πολιτική δουλειά στη νεολαία, στους εργαζόμενους, στα διάφορα μέτωπα θα μένει μετέωρη και ανολοκλήρωτη στο βαθμό, που ταυτόχρονα και μέσα από ιδιαίτερους δρόμους δεν συνοδεύεται από ρήγματα στο κυρίαρχο πολιτισμικό μοντέλο και δεν διαμορφώνονται ψήγματα και κύτταρα ενός άλλου απελευθερωτικού πολιτισμού, ανταγωνιστικού στον σημερινό. Χρειαζόμαστε σταθερό μέτωπο απέναντι στον αγοραίο πολιτισμό. Της δημιουργίας και της αμφισβήτησης. Της μόρφωσης, της κριτικής και της θεωρητικής αναζήτησης.

Για να ασκήσεις τέτοια κριτική απαιτείται συλλογική παιδεία, καλλιέργεια των εργαλείων της μαρξιστικής μεθοδολογίας και ανάλυσης, αλλά και αναζήτηση χωρίς φόβο και στενότητα στα διαφορετικά ρεύματα σκέψης, αξιοποιώντας τα εν δυνάμει απελευθερωτικά τους στοιχεία.

Για την ανατροπή της πολυπρόσωπης βαρβαρότητας του σημερινού πολιτισμού. Για την απελευθέρωση της τέχνης από την εξουσία του κεφαλαίου, από τον καριερισμό, τον αστικό ατομικισμό την «εναλλακτικότητα» της αγοράς, αλλά και την διαχειριστικές απόψεις της ρεφορμιστικής αριστεράς και τις αντιλήψεις των «αντιεξουσιαστικών πολιτισμικών νησίδων» που χαρακτηρίζουν τάσεις του άναρχο - αυτόνομου χώρου. Για μια κομμουνιστική κοινοκτημοσύνη των έργων και των ιδεών των ανθρώπων-δημιουργών. Για τη συνάντηση της πολιτιστικής δημιουργίας με το ανερχόμενο επαναστατικό κίνημα της νέας εποχής.

Πολιτιστική Επιτροπή του ΝΑΡ και της νεολαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση

[Tweet](#)
